

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 8 maja 2024 r.

Poz. 4622

UCHWAŁA NR 10/501/2024

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 24 kwietnia 2024 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr LVI/510/2024 Rady Miejskiej Gminy Dobrzyca z dnia 19 marca 2024 r. w sprawie zmiany uchwały nr XLI/403/2023 Rady Miejskiej Gminy Dobrzyca z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia zasad udzielania dotacji celowej na zadanie służące ograniczeniu niskiej emisji w ramach Programu Priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”, z powodu naruszenia przepisów wskazanych w uzasadnieniu do uchwały.

Uzasadnienie

W przedmiotowej uchwale, doręczonej tutejszej Izbie w dniu 26 marca 2024 r., Rada Miejska Gminy Dobrzyca powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym w związku z art. 400a ust. 1 pkt 21 oraz art. 403 ust. 2, 4 – 6 ustawy Prawo ochrony środowiska postanowiła o zmianie uchwały nr XLI/403/2023 Rady Miejskiej Gminy Dobrzyca z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia zasad udzielania dotacji celowej na zadanie służące ograniczeniu niskiej emisji w ramach Programu Priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do przedmiotowej uchwały, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 24 kwietnia 2024 r.

Rozpatrując sprawę uchwały na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

W postanowieniu § 1 badanej uchwały, Rada Miejska Gminy Dobrzyca nadała nowe brzmienie § 1 ust. 3 załącznika nr 1 do uchwały nr XLI/403/2023 Rady Miejskiej Gminy Dobrzyca z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia zasad udzielania dotacji celowej na zadanie służące ograniczeniu niskiej emisji w ramach Programu Priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”.

Zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. Nieważność uchwały w całości lub w części stwierdza organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jej doręczenia organowi nadzoru.

Kolegium Izby wskazuje, iż uchwałą Nr 10/500/2024 z dnia 24 kwietnia 2024 r. stwierdziło nieważność uchwały Nr XLI/403/2023 Rady Miejskiej Gminy Dobrzyca z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia zasad udzielania dotacji celowej na zadanie służące ograniczeniu niskiej emisji w ramach Programu Priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”, z powodu istotnego naruszenia art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska.

Stwierdzenie nieważności przez organ nadzoru wywiera skutek prawny z mocą *ex tunc*. Skutek ten oznacza, że dany akt jest nieważny od samego początku, a zatem uznawany jest za "niebyły" - tak jak gdyby nigdy nie został podjęty przez prawodawcę (organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego).

W rozpatrywanym przypadku Rada Miejska Gminy Dobrzyca dokonała zmiany uchwały Nr XLI/403/2023 z dnia 29 marca 2023 r., której nieważność Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu stwierdziło w swoim rozstrzygnięciu nadzorczym. Władcze wkroczenie organu nadzoru ma doprowadzić do przerwania mocy obowiązującej uchwały jednostki samorządu terytorialnego i zniesienia skutków prawnych, jakie wywołała ona do daty unieważnienia. Stwierdzenie nieważności aktu niweczy bowiem wszystkie skutki prawne jakie powstały w okresie obowiązywania uchwały. W rezultacie podjęcia tego rodzaju rozstrzygnięcia następuje powrót do sytuacji jaka miała miejsce przed podjęciem uchwały przez organ jednostki samorządu terytorialnego. Rozstrzygnięcie organu nadzoru w sprawie stwierdzenia nieważności aktu samorządowego ma (co potwierdza orzecznictwo i doktryna) charakter deklaratoryjny w tym sensie, że potwierdza istnienie wad prawnych tego aktu, które zaistniały w chwili jego uchwalenia. Potwierdza ono stan nielegalności aktu. Nie tworzy sytuacji niezgodności z prawem, ani nie zmienia treści ocenianego aktu (P. Chmielnicki, [w:] red. P. Chmielnicki, Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz, Warszawa 2010, 737-738; H. Izdebski, Samorząd terytorialny. Podstawy ustroju i działalności, Warszawa 2011, s. 436). Tezę tę potwierdza jednoznaczne brzmienie przepisu art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, w świetle którego uchwały sprzeczne z prawem są nieważne. Ich wadliwość powstaje w chwili "stworzenia" nielegalnego aktu. Deklaratoryjność rozstrzygnięcia stwierdzającego nieważność wynika z faktu, że stwierdza naruszenie prawa. Nieważność powoduje natomiast samo naruszenie prawa, które wymaga wydania odpowiedniego rozstrzygnięcia przez organ nadzoru.

Zatem Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu, stwierdzając nieważność uchwały stwierdza określony stan prawny. Powstaje on z chwilą podjęcia aktu i oczekuje na potwierdzenie tak, aby mógł wywołać skutki prawne zewnętrzne (por. Z. Niewiadomski, Glosa do postanowienia NSA z dnia 27 września 2002 r., sygn. akt III SA 1361/02, OSP 2003, nr 4, s. 219).

Skoro uchwała Nr XLI/403/2023 Rady Miejskiej Gminy Dobrzyca z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia zasad udzielania dotacji celowej na zadanie służące ograniczeniu niskiej emisji w ramach Programu Priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie” jest nieważna od momentu jej podjęcia, to uznać należy, że Rada Miejska Gminy Dobrzyca uchwałą Nr LVI/510/2024 z dnia 19 marca 2024 r. w sprawie zmiany uchwały nr XLI/403/2023 Rady Miejskiej Gminy Dobrzyca z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia zasad udzielania dotacji celowej na zadanie służące ograniczeniu niskiej emisji w ramach Programu Priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”, dokonała zmiany nieistniejącego aktu prawa miejscowego.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu
/-/ Grażyna Wróblewska
z up. Aldona Pruska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.